

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
201001539-/HGR

Dato
10.11.2010

Svar på spørsmål nr. 231 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve - Bør rasen Tiroler Grauvieh godkjennes som ammeku i forhold til utbetaling av tilskudd over Jordbruksavtalen

Jeg viser til spørsmål nr. 231 til skriftlig besvarelse oversendt fra Stortingets presidentskap. Spørsmålet er reist i brev av 04.11.10 fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve.

Spørsmålet lyder som følger:

"Rasen Tiroler Grauvieh er ikke godkjent som ammeku på melkebruket, noe som har konsekvens for bøndenes tilskuddsmuligheter. Rasen er definert som kombinasjonsrase i hjemlandet, jfr. begrunnelsen under. Kan Statsråden redegjøre for hvorfor Tiroler Grauvieh per dags dato ikke er godkjent som ammeku, behovet for det som fremstår som et strengt skille mellom melkeproduksjon og spesialisert storfekjøttproduksjon, og kan Statsråden redegjøre for om mener Tiroler Grauvieh bør godkjennes som ammeku fremover?"

Driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon ble etablert som ny tilskuddsordning fra 01.07.02. Jeg vil innledningsvis understreke at jordbruksforetak som eksempelvis ikke driver melkeproduksjon og som ikke deltar i samdrift i melkeproduksjon, kan motta driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon. Vilkåret i Jordbruksavtalen om at ammekyr må være av minst 50 prosent kjøttferase for å gi grunnlag for dette tilskuddet, gjelder kun for foretak som driver både melkeproduksjon og spesialisert kjøttfehold.

Hensikten med dette vilkåret er at det skal være et tilstrekkelig tydelig og oversiktlig skille mellom melkeproduksjon med melkekyr og spesialisert storfekjøttproduksjon på ammekyr. Et slikt skille er nødvendig for å hindre tilskuddsmotivert omdefinering av

dyr mellom melkekyr og ammekyr.

Vi må unngå at ett og samme dyr ved en søknadsomgang for produksjonstilskudd føres opp som melkeku, og ved neste søknadsomgang føres opp som ammeku, motivert ut fra hva som vil gi størst utbetalinger av tilskudd ved hver søknadsomgang. Tilskuddsordningene må ikke være utformet slik at de fører til tilpasninger i drifta som kun er basert på tilskudd, og ikke har grunnlag i god agronomisk drift. Dette er viktig for at tilskuddsordningene over Jordbruksavtalen skal ha den nødvendige legitimitet innen landbruket og overfor samfunnet for øvrig. Jeg vil også vise til at det vil være svært vanskelig å gjennomføre forvaltning og kontroll av tilskuddsordningene, dersom ett og samme dyr kan godkjennes under flere tilskuddsordninger rettet mot ulike produksjoner.

Det må derfor være klare vilkår for tilskuddsordningene, når det gjelder hva slags produksjon som gir grunnlag for de enkelte tilskudd. For driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon er det lagt til grunn at kyr som er av minst 50 prosent kjøttferase, ikke vil være aktuelle å drive melkeproduksjon på i Norge, og dette er derfor satt som vilkår for at jordbruksforetak kan være berettiget dette tilskuddet. Vilkåret er nedfelt i Jordbruksavtalen, og staten og jordbrukets organisasjoner er enige om regelverket på dette området.

Statens landbruksforvaltning (SLF) er i Jordbruksavtalen gitt kompetanse til å spesifisere hvilke raser som kan defineres som kjøttferase. SLF vurderer dette ut fra hva som er normalt bruksområde for hver enkelt kurase, inkl. hvor stor melkeytelse som er vanlig for hver kurase.

SLF har bl.a. i brev av 29.10.10 til Norsk Tiroler Grauvieh Forening redegjort for hvorfor rasen ikke er godkjent som kjøttfe. Det vises til at rasen er vurdert til å være en kombinasjonsrase for melk og kjøtt, og ikke bare en kjøttferase. Vurderingen har vært basert på omtale og opplysninger om rasen. Jeg vil i denne sammenheng påpeke at Norsk Rødt Fe, som er den dominerende kurase i norsk melkeproduksjon, også er en kombinasjonsrase.

SLF viser til at de på nytt har søkt etter og vurdert informasjon om Tiroler Grauvieh og kan konstatere at når rasen omtales, så er det så godt som alltid som en kombinasjonsrase. I følge den informasjon SLF har funnet, brukes Tiroler Grauvieh som en kombinasjonsrase for melk og kjøtt i Østerrike, og rasen har en relativt høy melkeytelse (4-6.000 kg/år). Denne informasjonen er basert på opplysninger på nettstedene hos både Norsk Tiroler Grauvieh Forening, og organisasjoner i Østerrike, Italia og Sveits for denne kurasen.

Denne informasjonen viser at det kan drives melkeproduksjon med kyr av Tiroler Grauvieh, og at rasen derfor ikke kan defineres som en kjøttferase. SLF skriver i sitt brev av 29.10.10 at selv om Tiroler Grauvieh i Norge brukes som ammeku, avles og

brukes den i andre land for melkeproduksjon. En må legge til grunn at melkeevnen til kyr av denne rasen ikke kan være vesentlig annerledes i Norge enn i andre land. Departementet er derfor enig med SLFs vurdering om at rasen har et potensial som melkeku, som gjør at den ikke kan regnes med blant de kjøttferasene som SLF spesifiserer i forbindelse med kravet om minst 50 prosent kjøttferase.

Jeg ser at denne vurderingen kan slå uheldig ut for melkeprodusenter i Norge som i tillegg har satsset på Tiroler Grauvieh som ammeku. Kravet om minst 50 prosent kjøttferase og avgrensingen til de kjøttferasene som SLF spesifiserer, er imidlertid nødvendig og den beste løsningen for å ha et tilstrekkelig tydelig og oversiktlig skille mellom melkeproduksjon og spesialisert storfekjøttproduksjon på ammekyr.

Jeg vil også påpeke at denne saken ikke kun gjelder rasen Tiroler Grauvieh, men prinsipielt om kombinasjonsraser av kyr kan gi grunnlag for tildeling av driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon. Dersom vi skulle fravike kravet på minst 50 prosent kjøttferase når det gjelder Tiroler Grauvieh, ville vi også måtte vurdere å fravike dette vilkåret for andre kombinasjonsraser av storfe.

Med hilsen

Lars Peder Brekk